

2018 YILI TURİZMİN GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK

KÜÇÜK ÖLÇEKLİ ALTYAPI YATIRIMLARINA

MALİ DESTEK PROGRAMI

SIKÇA SORULAN SORULAR LİSTESİ

Soru 1: Mahalle muhtarlıkları proje başvurusu yapabilir mi?

Cevap 1: Başvuru Rehberinin 2.1.1. Başvuru Sahiplerinin Uygunluğu: Kimler Başvurabilir? başlığı altında uygun başvuru sahipleri arasında Köy Muhtarlıkları yer almaktadır. Mahalle Muhtarlıkları, yerel yönetimler arasında yer almadıkları ve tüzel kişilikleri olmadığı için uygun başvuru sahibi ve proje ortağı olamazlar.

Soru 2: Esnaf ve Sanatkarlar Odası proje başvurusu yapabilir mi?

Cevap 2: Başvuru Rehberinin 2.1.1. Başvuru Sahiplerinin Uygunluğu: Kimler Başvurabilir? başlığı altında uygun başvuru sahipleri arasında Kamu Kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları yer almaktadır. Dolayısıyla ilgili kurum başvuru yapabilir; uygun başvuru sahibidir.

Soru 3: Turizm programınız kapsamında Doğa Koruma ve Milli Parklar Bölge Müdürlüğüne (11. Bölge) bağlı “İl Şube Müdürlükleri (Samsun, Amasya, Çorum, Tokat)” uygun başvuru sahibi midir?

Cevap 3: Başvuru Rehberinin 2.1.1. Başvuru Sahiplerinin Uygunluğu: Kimler Başvurabilir? başlığı altında uygun başvuru sahipleri arasında “Kamu Kurumlarının İl ve Bölge Müdürlükleri” uygun başvuru sahibi olarak yer almaktadır. Bu çerçevede Doğa Koruma ve Milli Parklar Bölge Müdürlüğüne (11. Bölge) bağlı “İl Şube Müdürlükleri (Samsun, Amasya, Çorum, Tokat)” uygun başvuru sahipleri arasındadır. Bununla birlikte uygun başvuru sahiplerinin proje hesabını kendi adına açma, bu hesaba para aktarma ve bu hesaptan harcama yapma ve destek sözleşmesi imzalama ehliyetine sahip olması gerekmektedir.

Soru 4: Turizm programınız kapsamında Amasya Orman Bölge Müdürlüğü’ne bağlı Orman İşletme Müdürlüklerimiz (Amasya, Almus, Bafra, Çorum, Erbaa, İskilip, Kargı, Niksar, Samsun, Tokat, Vezirköprü) uygun başvuru sahibi midir?

Cevap 4: Başvuru Rehberinin 2.1.1. Başvuru Sahiplerinin Uygunluğu: Kimler Başvurabilir? başlığı altında uygun başvuru sahipleri arasında “Kamu Kurumlarının İl ve Bölge Müdürlükleri” uygun başvuru sahibi olarak yer almaktadır. Bununla birlikte orman işletme müdürlükleri orman varlıklarına göre örgütlendiği için il müdürlükleri şeklinde örgütlenmediği de bilinmektedir. Bu doğrultuda Amasya Orman Bölge Müdürlüğü’ne bağlı Orman İşletme Müdürlüklerimiz (Amasya, Almus, Bafra, Çorum, Erbaa, İskilip, Kargı, Niksar, Samsun, Tokat, Vezirköprü) uygun başvuru sahibi olarak değerlendirilmektedir. Diğer yandan her halükarda uygun başvuru sahiplerinin proje hesabını kendi adına açma, bu hesaba para aktarma ve bu hesaptan harcama yapma ve destek sözleşmesi imzalama ehliyetine sahip olması gerekir.

Soru 5: Turizm programınız kapsamında bölge illerimizde bulunan DSİ şube müdürlükleri uygun başvuru sahibi midir?

Cevap 5: Başvuru Rehberinin 2.1.1. Başvuru Sahiplerinin Uygunluğu: Kimler Başvurabilir? başlığı altında uygun başvuru sahipleri arasında “Kamu Kurumlarının İl ve Bölge Müdürlükleri” uygun başvuru sahibi olarak yer almaktadır. Bununla birlikte bilindiği üzere bölge illerimiz iki ayrı DSİ bölge müdürlüğünün kapsamı altında olup il örgütlenmeleri “İl Şube Müdürlüğü” şeklindedir. Bu çerçevede DSİ 5.Bölge Müdürlüğü’ne bağlı DSİ 54. Şube müdürlüğü (Çorum), DSİ 7. Bölge Müdürlüğü’ne bağlı DSİ 71.Şube müdürlüğü (Samsun), DSİ 72.Şube müdürlüğü (Tokat), DSİ 73.Şube müdürlüğü (Amasya) uygun başvuru sahibidir. Diğer yandan her halükarda uygun başvuru sahiplerinin proje hesabını kendi adına açma, bu hesaba para aktarma ve bu hesaptan harcama yapma ve destek sözleşmesi imzalama ehliyetine sahip olması sahip olması gerekmektedir.

Soru 6: Belediye olarak Sosyal Sigorta Primi ve vergi borcumuz bulunmaktadır. Proje sunmamız ve kabul edildiği takdirde sözleşme imzalamamız mümkün müdür?

Cevap 6: Başvuru Rehberinin 2.1.1. Başvuru Sahiplerinin Uygunluğu: Kimler Başvurabilir? Bölümünde başvuru sahipleri ile ilgili aranan özellikler arasında yer alan vergi ve SGK borçları ile haciz işlemleri hakkında sorgulamanın başvuru aşamasında değil sözleşme imzalama aşamasında yapılacağı belirtilmektedir. Ayrıca başvuru sahibinin mahalli idare olması halinde hiçbir aşamada SGK ve vergi borcu ile haciz durumu sorgulanmayacaktır. Sonuç olarak Belediyeler için SGK ve vergi borcu ile haciz durumunun varlığı başvuru yapmak ve kabul edilen proje ile sözleşme imzalamak açısından bir engel oluşturmamaktadır.

Soru 7: Ajansımıza olan katkı payı yükümlülüklerimizi düzenli ödeyemiyoruz. Proje başvurusunda bulunabilir miyiz?

Cevap 7: Başvuru Rehberinin 2.1.1. Başvuru Sahiplerinin Uygunluğu: Kimler Başvurabilir? Bölümünde belirtildiği üzere başvuru sahipleri, **sözleşme imzalama tarihi itibarıyla** Ajansa yönelik olarak mali yükümlülüklerini tamamen yerine getirmek durumundadır. Ajans, **sözleşme imzalama tarihi itibarıyla, başvuru sahiplerinin ve ortaklarının** Ajansa olan katkı paylarının tamamının tahsil edilip edilmediğini kendi muhasebe kayıtlarından kontrol edecektir. Bu kontrollerde katkı payı borcu olduğu tespit edilen başvuru sahipleri ile sözleşme imzalanmayacaktır.

Soru 8 : “Turizmin Geliştirilmesine Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Yatırımlarına Mali Destek Programı” kapsamında bir başvuru sahibi tarafından sunulabilecek proje sayısı en fazla kaç adet olabilir?

Cevap 8: Başvuru Rehberinin 16. sayfasında “Proje Başvuruları ve Mali Destek Almaya İlişkin Özel Düzenlemeler” başlığı altında ifade edildiği gibi bir başvuru sahibi Program kapsamında en fazla 2 proje başvurusunda bulunabilir ve en fazla 1 projesi için destek alabilir.

Soru 9: Program kapsamındaki projelere “ortak” olarak katılma konusunda bir sayı sınırı var mıdır?

Cevap 9: Bir kurum başvuru aşamasında en fazla 2 projeye ortak olabilir ve başarılı olması durumunda ortak olarak en fazla 2 projesi desteklenir. Dolayısıyla bir kurum 1’i başvuru sahibi olarak, 2’si ortak olarak olmaz üzere en fazla 3 projede yer alabilecektir.

Soru 10: Program kapsamındaki projelere “iştirakçi” olarak katılma konusunda bir sayı sınırı var mıdır?

Cevap 10: Başvuru Rehberinin 2.1.2. Ortaklıklar ve Ortakların Uygunluğu bölümünde belirtildiği üzere; iştirakçiler başvuranların ve ortakların uygunluk kriterlerini karşılamak zorunda değildirler. Projelere iştirakçi olarak katılma konusunda bir sayı sınırı bulunmamaktadır.

Soru 11: Uygulama projelerinin maliyetleri proje bütçesinden karşılanabilecek midir?

Cevap 11: Başvuru rehberinin “2.1.4. Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten Karşılanabilecek Maliyetler” başlığı altında bu programda bir maliyetin uygun maliyet olarak kabul edilebilmesi için sıralanan genel koşullar arasında “Projenin uygulama süresi içinde gerçekleşmesi (nihai denetim maliyetleri hariç),” yer almaktadır. Uygulama projeleri başvuru aşamasında istendiği için bunların hazırlanmasına yönelik giderler de proje uygulama süreci öncesinde ortaya çıkan giderler olacaktır. Bu nedenle uygun maliyet olarak kabul edilmeyecektir.

Soru 12: Proje bütçesi KDV dâhil olarak mı hazırlanmalıdır?

Cevap 12: Başvuru rehberinin “2.1.4. Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten Karşılanabilecek Maliyetler” başlığı altında yer alan “a. Uygun doğrudan maliyetler” arasında Katma Değer Vergisi (KDV) giderleri de yer almaktadır. Bu nedenle program kapsamında sunulan tüm projelerde bütçelerin KDV dâhil olarak hazırlanması gerekmektedir.

Soru 13: Restorasyon projeleri KDV hariç hazırlanmaktadır. Proje bütçesi oluşturulurken KDV’yi ilgili oran üzerinden hesaplayıp bütçeye eklememiz yeterli olacak mıdır? Bu konuda KDV oranını gösterir destekleyici bir belge sunmak zorunda mıyız?

Cevap 13: Belirtilen durumda KDV oranlarının ulusal mevzuatta tanımlanan şekilde hesaplanması ve bütçeye dâhil edilmesi yeterli olacaktır. Bu durumu destekleyecek bir belge sunulması gerekmemektedir.

Soru 14: İlçe müdürlükleri TURKOA mali destek programına başvurabilir mi?

Cevap 14: İl müdürlüklerine bağlı olarak hizmet yürüten ilçe müdürlükleri uygun başvuru sahibi değildir.

Soru 15: Eski eser restorasyonunda mevzuat gereği %50’ye kadar iş artışları öngörülebilmektedir. Proje bütçesi hazırlanırken bu artış öngörülerek bütçeye yansıtılabilir mi?

Cevap 15: Proje bütçesinin hazırlanmasında yaklaşık maliyetlerin hesaplanma yöntemi ile ilgili detaylı bilgiler 16. ve 17. cevaplarda bulunmaktadır. Bu yöntemler ile belirlenen yaklaşık maliyetlerin bütçeye aktarılması ve aralarında bir uyumun olması gerekmektedir. Henüz ihalesi yapılmamış bir projede belirli oranlarda iş artışlarının olabileceği varsayımı ile yaklaşık maliyetin üzerinde bir bütçe öngörüsü Ajans tarafından uygun bulunmayacaktır.

Soru 16: Sunmayı düşündüğümüz projede yer alan inşaat işleri için başvuru aşamasında avan proje sunmamız yeterli midir? Proje çizimlerini Ajansa KAYS üzerinden mi yoksa zarf içerisinde mi sunmamız gerekmektedir?

Cevap 16: Başvuru rehberinin “2.2.1. Başvuru Formu ve Diğer Belgeler” başlığı altında yer alan “Başvuru Sırasında Zorunlu Olarak Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler” kısmında

7. Maddede; “Gerekli ise aşağıdaki bilgileri içeren ve hazırlayan teknik kadro tarafından onaylanmış uygulama projesi (teknik tasarımlar, teknik şartnameler, planlar, mahiyetine göre ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından belirlenmiş olan güncel birim fiyatlara ve pozlara göre hazırlanmış keşif özeti (malzeme/metraj ve keşif listesi)”ni içeren Uygulama Projesinin sunulması istenmektedir. Aynı bölümde Önemli Uyarı alanında “Detaylı teknik özellikleri içeren proforma faturalar, uygulama projeleri ile keşif özeti (malzeme/metraj ve keşif listesi) özenle hazırlanmalıdır. Başvuru sırasında sunulan bu belgelerin değerlendirme ve bütçe revizyonlarında esas alındığı, başarılı olan projeler açısından sözleşmenin ayrılmaz bir parçası olduğu ve uygulama döneminde tüm işlemlerin bu belgeler dikkate alınarak yürütüleceği unutulmamalıdır.” ifadesi yer almaktadır. **Avan projeler uygulamaya yeterli detay, ölçü ve malzeme bilgileri içermediği için kabul edilemeyecektir. Bu nedenle uygulama projeleri sunulmayan projeler değerlendirmeye alınmayacaktır.** Ayrıca Ajansa sunulan uygulama projesi ve keşif/metrajlarda proje uygulama döneminde bir değişiklik yapılmayacağı dikkate alınarak ilgili belgelerin titizlikle hazırlanması tavsiye edilmektedir. Uygulama projesinin kural olarak çizim ya da PDF formatında KAYS veri tabanına yüklenmesi gerekmekte olup sözleşme imzalamaya aşamasında basılı halde de sunulması gerekmektedir. KAYS veri tabanı 10 MB’a kadar izin verdiği için 10 MB’ın üzerindeki çizim ya da PDF dosyalarının CD içerisinde ajansa sunulması da başvuru aşamasında talep edilebilecektir.

Soru 17: Projemiz kapsamında yapacağımız inşaat işinde, herhangi bir kamu kurumuna ait birim fiyat listesinde yer almayan yeni imalat kalemlerimiz yer almaktadır. Bu imalat kalemleri için fiyat belirlerken nasıl bir yol izlememiz gerekmektedir?

Cevap 17: İmalat kalemlerinde birim fiyat pozu yoksa birim fiyatlar pozlarından elde edilen analizlerle, analiz yapılamıyorsa Kamu ihale mevzuatında yaklaşık maliyetin hesaplanmasına esas olacak yöntemlerle (mal alımı yönetmeliği madde 8 ve ilgili diğer mevzuat) hesaplamaların yapılması gerekmektedir. Bu şekilde tespit edilen fiyatlar için alınan proformaların (en az 2 adet), konu edilen iş kalemi fiyat hesabıyla birlikte sunulması gerekmektedir. KDV hariç olarak tespit edilen iş kalemi, keşif icmal tablosuna eklenerek toplam keşif tutarına KDV eklenmesiyle KDV’li fiyat haline getirilecek ve bu fiyat bütçeye yazılacaktır.

Soru 18: Köylere Hizmet Götürme Birlikleri tarafından uygulanan projeler hangi satın alma kurallarına göre ihale edilecektir?

Cevap 18: 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi yararlanıcılar, destek programları çerçevesinde desteklenen projeler kapsamında yapacakları satın alma faaliyetlerini bu mevzuat çerçevesinde gerçekleştirirler. Söz konusu Kanuna tabi olmayan kurum ve kuruluşların satın alma faaliyetleri ise Proje Uygulama Rehberinin eki olan Satın Alma Rehberinde belirtilen usul ve esaslara göre yapılır. Proje ortağı tarafından yapılacak satın alma faaliyetleri, ortak 4734 sayılı Kanuna tabi ise bu Kanuna göre, değilse Satın Alma Rehberinde yer alan kurallara göre gerçekleştirilir. Sonuç olarak Köylere Hizmet Götürme Birlikleri tarafından yapılacak satın almalar Kalkınma Ajansları Proje Uygulama Rehberinin eki olan Satın Alma Rehberinde belirtilen usul ve esaslara göre satın almalarını gerçekleştireceklerdir. İlgili usullere ilişkin ihale süreci öncesinde Ajansımız tarafından eğitim verilmektedir.

Soru 19: Yapılacak olan tesisin arazi mülkiyetinin başvuru sahibinde olması şart mıdır? Mülkiyetin proje ortağı olan kurumda olması yeterli olabilir mi?

Cevap 19: Program kapsamında sunulan projelerden mülkiyet durumunu gösterir ve mevcutsa taşınmaz üzerinde kurulu tüm hakları içeren belgeler, destek almaya hak kazanan

Başvuru Sahiplerinden istenecektir. Projeye konu olan alanın başvuru sahibinin veya ortağının kullanım hakkı olduğu alanlar olması (yani mülkiyeti, en az 10 yıllık kiralaması ya da kullanım hakkı alınmış olması) gerekmektedir. Mülkiyet ya da kullanım hakkının başvuru sahibi ya da ortağında olması yeterli olacaktır. Burada bir kiralama söz konusu ise en az 10 yıllık kiralamanın yapılmış olması istenecektir.

Soru 20: Belediye olarak hazırladığımız proje kapsamında Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulundan izin almamız gerekmektedir. Kurul iznini hangi aşamada sunmamız gerekmektedir? İzin alınmadan proje sunmamızın önünde bir engel var mıdır?

Cevap 20: Başvuru rehberinin “2.2.1. Başvuru Formu ve Diğer Belgeler” başlığı altında yer alan “Sözleşme İmzalanma Aşamasında Zorunlu Olarak Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler” kısmının 4. maddesi “Gerekli ise ilgili kurumlardan alınmış izin/ruhsat, kurul onayı v.b. belgeler” sunulması şeklindedir. Henüz kurul onayı alınmamış bir proje ile başvuru yapılması mümkündür. İlgili proje değerlendirme sonrasında başarılı bulunursa sözleşme imzalama aşamasında kurul onayı talep edilecektir. İstenen diğer belgeler ile birlikte gerekli kurul izinlerinin sunulmaması halinde sözleşme imzalanamayacaktır. Bununla birlikte ilgili izinlere/kararlara ilişkin yasal sürecin başlatılmış olması ve buna ilişkin kanıtlayıcı resmi başvuru belgelerinin sunulmuş olması zorunludur. Diğer yandan tüm yasal izinlere/kararlara ilişkin destekleyici belgelerin başvuru aşamasında sunulmuş olması projenin uygulanabilirliği açısından olumlu/avantaj sağlayıcı olarak değerlendirilecektir.

Soru 21: Turizmin Geliştirilmesine Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Yatırımlarına Mali Destek Programı kapsamında “... Caddesi Sokak Sağlıklaştırması” projesi içerisinde yer alan özel şahıslara ait tarihi evlerde dış cephe giydirmesi, sokak kaldırım ve yollarının yapılması öngörülmektedir. Bu amaçla cephe giydirilmesi yapılacak olan evlerin mülk sahiplerinden herhangi bir izin alınması ve bunun belgelenmesi gerekli midir? Eğer gerekli ise bu konuda rıza göstermeyen bir kaç ev sahibi çıkarsa projemizin uygulanması konusunda problem yaşanır mı?

Cevap 21: Sokak sağlıklaştırması çalışmalarında ilgili mevzuatın tüm kriterlerini sağlamanız gerekmektedir. Ana hatları ile mülk sahiplerinin onaylarının alınması, kurul onayı ve belediye meclis kararlarının alınması gerekmektedir. Proje ve uygulama esnasında herhangi bir problemle karşılaşmamak için proje kapsamında değerlendirilen tüm yapıların mal sahiplerinin (taşınmazın birden çok hissedarı olması durumunda en az birinin) muvafakatı ile ruhsatlı yeni yapıların proje müellifinin muvafakatının alınmış olması esastır. Projeye dahil edilen evlerden bazılarının muvafakat vermemesi halinde proje ile sözleşme imzalanamayacaktır. Proje yapılacak alan sınırları ile projelendirilecek yapılar ve eklerinin sokak sağlıklaştırma projesi kapsamında değerlendirileceğine ilişkin ilgili Koruma Bölge Kurulu onayı ve ilgili Belediye Meclis kararının alınmış olması esastır. Proje keşfi hazırlanırken yerinde yapılan incelemeler sırasında, tescile değer bulunan yapıların tescil durumu da ilgili kurul tarafından ayrıca değerlendirilerek karara bağlanmalıdır. Belirtilen belgeler sözleşme aşamasında istenecek olup şartları sağlamayan projelerle sözleşme imzalanmayacaktır.

Soru 22: Bütçesi yaklaşık 30 Milyon TL olan çeşitli proje çalışmalarımız bulunmakta olup, bu çalışmaların bir kısmını Turizm programınız kapsamında proje konusu yapabilir miyiz?

Cevap 22: Kendinden büyük bir programın parçası olup, amaçları, bütçesi, uygulama süresi ve beklenen sonuçları itibari ile ayırt edici özellikleri olan iş kalemleri projelendirilebilir. Proje bitiminde program amaçları ile uyumlu somut, ölçülebilir ve anlamlı sonuçlar elde edilebilmesi gerekmektedir.

Soru 23: İlçemizde yapacağımız “Kentpark” projesi kapsamında peyzaj düzenlemelerini aynı katkı olarak diğer kalemleri ise Turizm programınız kapsamında projelendirmek istiyoruz. Uygun bir başvuru olur mu?

Cevap 23: Program amaçları ile uyumlu olmak kaydı ile anılan proje kapsamında yapılacak çalışmalar için başvuruda bulunulabilir. Aynı katkılar projenin sahiplenilmesi ve sürdürülebilirliği açısından olumlu değerlendirilmektedir.

Soru 24: Uygulama süreci başlamış bir iş proje konusu yapılabilir mi?

Cevap 24: Projeler kapsamında destek sözleşmesi imzalandıktan sonra faaliyetlerin uygulanması esastır. **2.1.4. Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten Karşulanabilecek Maliyetler başlığı altında** bir maliyetin uygun maliyet olarak kabul edilebilmesi için Projenin uygulama süresi içinde gerçekleşmesi (nihai denetim maliyetleri hariç), genel bir kural olarak belirtilmiştir. Bu çerçevede proje öncesinde başlatılmış işler uygun maliyet kapsamında değerlendirilmemektedir.

Soru 25: Şu an OKA desteği ile uygulamakta olduğumuz bir altyapı projemiz var. Bu durum yeni proje başvurumuza engel midir?

Cevap 25: Kar amacı güden gerçek ve tüzel kişiler, proje uygulama döneminde ve sözleşmenin sona erdiği tarihi izleyen bir yıllık süre içerisinde aynı ajansa başvuramaz. 2018 yılı programlarımız kar amacı gütmeyen kurumlara yönelik olduğu için bu program kapsamında uygun başvuru sahipleri için böyle bir kısıt bulunmamaktadır.

Soru 26: İlçe merkezine kır pansiyonu yapabilir miyiz?

Cevap 26: Program kapsamında doğrudan bir kısıt tanımlanmış değildir. Bununla birlikte bilindiği üzere ülkemizde kırsal alanlar nüfusu 20.000'nin altındaki yerleşim yerleri olarak tanımlanmaktadır. Bu durumda ilçe merkez nüfusunun 20.000'nin altında olması proje konusu ile uygulama alanının tutarlığı açısından gerekli görülmektedir.

Soru 27: Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri ile Turizm Merkezleri dışındaki alanlarda çevresel sorunlara müdahale edilmesi için altyapı projesi sunulabilir mi?

Cevap 27: Bu bölgelerde¹ gerçekleştirilecek projeler öncelikli olarak değerlendirilecektir. Ancak bu bölgeler dışında da çevresel sorunlara yönelik proje sunulabilir. Ancak proje alanının mutlaka bir turistik potansiyel taşıması gerekmektedir. Turistik potansiyeli olmayan noktalardaki çevresel sorunlara bu program kapsamında müdahale edilemez.

---

¹ <http://yigm.kulturturizm.gov.tr/TR,9669/ktkgb-ve-turizm-merkezleri.html>

Soru 28: Hakim ortağı (hisse oranı %51 ve üzeri olan) Belediye olan bir şirket başvuru yapabilir mi?

Cevap 28: Başvuru rehberinde kar amacı güden işletmeler uygun başvuru sahipleri arasında sayılmamıştır. Bu neden bir işletme mahalli idare tarafından da kontrol edilse proje başvurusunda bulunamaz.

Soru 29: Hava Sporları Federasyonu İl Temsilciliği uygun proje başvurusu sahibi midir?

Cevap 29: Türkiye Hava Sporları Federasyonu Ana Statüsü Madde 5’te “Federasyon, özel hukuk hükümlerine tabi, bağımsız statüye ve tüzel kişiliğe sahiptir” ifadesi yer almaktadır. Federasyonun kamu tüzel kişiliği bulunmadığından proje başvurusunda bulunamaz.

Soru 30: Yeterli başvuru gelmemesi nedeniyle program bütçesinin tamamının kullandırılmaması durumunda başvuru sahiplerinin en fazla 1 projesinin desteklenmesi kuralına istisna getirilebilir mi?

Cevap 30: Ajans yeterli başvuru gelmemesi durumunda mali destek programları arasında kaynak aktarımı yapabilir. Böyle bir durumda başvuru sahiplerinin en fazla 1 projesinin desteklenmesi kuralına istisna getirilmeyecektir.

Soru 31: Proje bütçesinde yapım işleri/makine ekipman/hizmet alımı başlıklarının belli bir oranı geçmemesi şart var mı?

Cevap 31: Rehberde bu başlıkların oranına ilişkin bir şart belirtilmemiştir. Bununla birlikte yapım işleri ve mal alımı gibi yatırım kalemleri içermeyen, yalnızca hizmet alımına odaklı (tanıtım çalışmaları, yazılım çalışmaları gibi) proje önerileri uygun görülmeyecektir.

Soru 32: Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde gerçekleştirilecek projelerde eş-finansmanın bir kısmı veya tamamı bu bölgelerde yapılacak yatırımlar için Ekonomi Bakanlığı tarafından verilen teşvikten finanse edilebilir mi?

Cevap 32: Aynı proje ve proje kapsamında desteklenmesi talep edilen faaliyet yahut harcama kalemleri için diğer kaynaklardan finanse edilen projeler Ajans tarafından desteklenmez.

Soru 33: İlçemizde geleneksel olarak düzenlenecek Doğa Sporları ve Tarih Festivalinin gerçekleştirilmesi uygun proje konusu mudur?

Cevap 33: Yalnızca festivalin bir kere düzenlenmesini içeren bir proje uygun değildir. Ancak festivalin gelenekselleşmesi ve festival alanının yıl boyu kullanılabilmesi için gerekli altyapı çalışmalarının yapılması uygun proje konusu olabilir.

Soru 34: Yöresel ürünlerin coğrafi işaret tescili için sunacak projeler desteklenebilir mi?

Cevap 34: Coğrafi işaret tescili için yapılacak hizmet alımı maliyetleri uygun maliyet sayılabilir. Ancak sadece bu faaliyetlerden oluşan bir proje uygun bulunmayacaktır. Projede yapım işi ve/veya mal alımı faaliyetlerinin de bulunması gerekir.

Soru 35: Kırsal alanda bulunan tarihi bir konağın restorasyonu uygun proje konusu mudur?

Cevap 35: Konağın restorasyon sonrasında konaklama, yemek veya müze gibi turizme hizmet edecek şekilde tasarlanması halinde uygun proje konusu olarak değerlendirilecektir. Kırsal turizm uygulamalarını ele alan projeler rehberde örnek projeler arasında yer almaktadır.

Soru 36: Hedef kitlesi çocuklar olan bir sosyal tesis proje fikri, uygun başvuru konusu olarak değerlendirilebilir mi?

Cevap 36: Programın amacı TR83 Bölgesinde turizme yönelik fiziksel altyapının iyileştirilmesi, doğal, kültürel ve tarihi değerlerin erişilebilirliğinin, bilinirliğinin artırılması ve turizm alanlarında sürdürülebilirliğin sağlanmasıdır. Program amaçları ile ilgisinin kurulması durumunda uygun proje konusu olabilir.

Soru 37: Birini restoran diğerini de butik otel olarak hizmete açmak üzere ilçe içerisinde farklı mahallerde bulunan 2 adet tarihi konağın restorasyonunu tek bir proje altında sunabilir miyiz?

Cevap 37: Birden fazla binanın restore edilerek turizme kazandırılması uygun proje konusu olarak değerlendirilmektedir.

Soru 38: Restorasyon sonrasında hizmete açılacak otelin çalışanlarına yönelik eğitimler proje bütçesi içinde yer alabilir mi?

Cevap 38: Otelin yararlanıcı kurum veya ortakları tarafından işletilmesi ve söz konusu eğitim faaliyetlerinin proje süresi içerisinde gerçekleştirilmesi şartıyla bu giderler uygun maliyet olarak değerlendirilecektir.